

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของมันสำปะหลัง (*Manihot esculenta* Crantz) พันธุ์พันธุ์ ๔ จำนวน ๑ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันตีประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

มันสำปะหลัง (*Manihot esculenta* Crantz)

พันธุ์พิจูณ 4

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
ที่อยู่	เลขที่ 111 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง ปทุมธานี 12120
โทรศัพท์	0 2564 7000 ต่อ 13165
ชื่อ - สกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
ที่อยู่	เลขที่ 999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์	0 2849 6050 (ศาลายา) , 0 2644 7800 (ดินแดง)

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

มันสำปะหลังพันธุ์พิจูณ 4 เป็นพันธุ์ลูกผสม ที่ได้จากการผสมระหว่างพันธุ์ห้วยบง 60 พันธุ์แม่ กับพันธุ์ห่านาที่ พันธุ์พ่อ เริ่มศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - 2551 โดยมันสำปะหลังพันธุ์พิจูณ 4 ภายใต้ชื่อรหัสทดลอง MBR49-2-109 เป็นผลพลอยได้จากการสร้างลูกผสมเพื่อใช้ในการศึกษา และพัฒนาเครื่องหมายโมเลกุล (DNA-marker) ซึ่งจะใช้เป็นเครื่องมือในการคัดเลือกพันธุ์มันสำปะหลัง (Marker assisted selection; MAS) ในอนาคตต่อไป เริ่มผสมพันธุ์แบบสลับ (cross-reciprocal) โดยใช้มันสำปะหลังพันธุ์ห้วยบง 60 เป็นพันธุ์แม่ซึ่งมีลักษณะปริมาณแป้งในหัวสดสูง ผลผลิตสูง ปริมาณไซยาไนด์สูง และอัตราการเจริญเติบโตในช่วงแรกต่ำ กับมันสำปะหลังพันธุ์ห่านาที่ เป็นพันธุ์พ่อ ซึ่งมีลักษณะปริมาณแป้งในหัวสดต่ำ ผลผลิตต่ำ ปริมาณไซยาไนด์ต่ำ (46 ppm) และอัตราการเจริญเติบโตในช่วงแรกสูง ลูกผสมที่สร้างขึ้นส่วนหนึ่งนำไปใช้ในการศึกษาเครื่องหมายโมเลกุล อีกส่วนหนึ่งนำไปคัดเลือก และประเมินพันธุ์ตามแบบวิธีมาตรฐาน (conventional breeding) คัดเลือก 2 ชั่วรุ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551 ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย มันสำปะหลัง ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Manihot esculenta</i> Crantz วงศ์ Euphorbiaceae ไม้พุ่ม (shrub) อายุหลายปี (perennial plant)
ราก/หัว	รากสะสมอาหาร รูปทรงกระบอก (cylindrical) มีก้านรากสั้น (root peduncle) เปลือกสีน้ำตาลเข้ม ผิวขรุขระ ผิวเปลือกด้านในสีครีม เนื้อด้านในสีขาว ไม่มีเสี้ยน
ต้น	ลำต้นตั้งตรง (erect stem) จำนวนลำต้น 1-2 ลำต้นต่อหลุม สีน้ำตาลเข้ม สูง 229 เซนติเมตร ระดับการแตกกิ่งจากลำต้น 0-1 กิ่ง แตกกิ่งที่ระดับเหนือศีรษะ
ใบ	ใบเดี่ยว ขอบหยักลึก เว้าเข้ามาจากขอบใบจนถึงเส้นกลางใบ ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียวอ่อน ก้านใบสีแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) ดอกแยกเพศอยู่ในช่อเดียวกัน ดอกเพศผู้มีอับเรณู (anther) สีเหลือง ดอกเพศเมียมียอดเกสรเพศเมีย (stigma) สีขาว
ผล/ฝัก	ผลแห้ง แก่แล้วแตก (dry dehiscent fruit) ผลประกอบด้วย 3 พู แต่ละผลมี 6 ปีก (wing) แต่ละพู่มี 1 เมล็ด
เมล็ด	เมล็ดคล้ายละหุ่ง ผิวเรียบ สีน้ำตาลลายดำ ที่ฐานของเมล็ดมีจุกขี้ (caruncle) สีขาว

มันสำปะหลังพันธุ์พิจูณ 4